

PROCEEDING BOOK

İZMİR
26 - 30 ARALIK 2024

EGE 12. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

EGE
12TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
DECEMBER 26-30, 2024

Izmir
Cilt 1

ISBN : 978-625-5962-08-9
Academy Global Publishing House

EGE 12TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
DECEMBER, 26-30, 2024
IZMIR

Edited By
PROF. DR. DWI SOLISWORO

CONGRESS ORGANIZING BOARD

Head of Conference: Prof. Dr. Hülya Çiçek,
Prof. Dr. Ali Bilgili
Prof. Dr. Naile Bilgili
Prof. Dr. Başak Hanedan
Prof. Dr. Hajar Huseynova
Prof. Dr. Dwi Sulisworo
Prof. Zain Musa
Prof. Dr. Sameer Jain
Prof Yakup Babayev
Prof. Dr. Suyatno
Assoc. Prof. Dr. Dhiesi Ari Astuti
Assoc. Prof. Dr. Mehmet Firat Baran
Assoc. Prof. Dody Hartanto
Assoc. Prof. Dr. Rungchacadaporn
Assoc. Prof. Nazile Abdullazade
Assoc. Prof. Dr. Elif Akpınar Külekçi
Assoc Prof. Dr. Feran Aşur
Assoc. Prof. Dr. Dini Yuniarti
Assoc. Prof. Ivaylo Staykov
Assoc. Prof. Dr. Abbas Ghaffari
Assoc. Prof. Dr. Yasemin Taş
Assoc. Prof. Dr. Yeganə Qəhrəmanova
Assist. Prof. Ihwan Ghazali
Assist. Prof. Dr. Abışov Elşad Şərafxan oğlu
Assist. Prof. Dr. Mahruki Dovlatzade
Dr. Dadash Mehravari
Dr. Gültekin Gürçay
Aynur Əliyeva
Khorram Manafidizaji

*All rights of this book belong to Academy Global Publishing House
Without permission can't be duplicate or copied.*

Authors of chapters are responsible both ethically and juridically.

Academy Global–2024 ©

CONFERENCE ID

EGE
12TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES

DATE – PLACE
DECEMBER 26- 30, 2024
IZMIR

ORGANIZATION
ACADEMY GLOBAL CONFERENCES& JOURNALS

EVALUATION PROCESS
All applications have undergone a double-blind peer review process.

PARTICIPATING COUNTRIES
Turkey – Azerbaijan- Malaysia – Nigeria- Serbia - South Africa. - Thailand – Lebanon
– China - Israel – Qatar - Saudi Arabia - Kuwait - USA – UAE – Korea – Cyprus –
Mauritius – Kazakhstan-Greece – Romania - India - Indonesia - Czech Republic –
Pakistan – Libya – Almaty – Singapore – Portugal – Ireland – Taiwan – Russia –
Switzerland – Spain – Hungary – Slovenia - México, - Cape Tow – Croatia - Tanzania. –
Brazil - Senegal – Sweden – Czech Republic – Poland -

PRESENTATION
Oral presentation

ASSOCIATION & ACADEMIC INCENTIVES :
In the conference 571 papers have been presented by participants from Turkey and 668
papers by foreign participants
Members of the organizing committees of the conference perform their duties with an
"official assignment letter"

LANGUAGES
Turkish, English, Russian, Persian, Arabic

Issued: 31.12.2024
ISBN: 978-625-5962-08-9

Scientific & Review Committee

- Prof. Dr. Ali BİLGİLİ – Türkiye
Prof. Dr. Naile BİLGİLİ – Türkiye
Prof. Dr. Başak HANEDAN – Türkiye
Prof. Dr. Hülya Çiçek KANBUR – Türkiye
Prof. Dr. Emine KOCA – Türkiye
Prof. Dr. Fatma KOÇ – Türkiye
Prof. Dr. Bülent KURTIŞOĞLU – Türkiye
Prof. Dr. Hajar Huseynova – Azerbaijan
Prof. Dr. Dwi SULISWORO – Indonesia
Prof. Dr. Natalia LATYGINA – Ukraina
Prof. Dr. Yunir ABDRAHIMOV – Russia
Prof. Muntazir MEHDI – Pakistan
Prof. Dr. Raihan YUSOPH – Philippines
Prof. Dr. Akbar VALADBİGİ – Iran
Prof. Dr. F. Oben ÜRÜ – Türkiye
Prof. Dr. T.Venkat Narayana RAO – India
Prof. Dr. İzzet GÜMÜŞ – Türkiye
Prof. Dr. Mustafa BAYRAM – Türkiye
Prof. Dr. Saim Zeki BOSTAN – Türkiye
Prof. Dr. Hyeonjin Lee – China
Assoc. Prof. Dr. Abdulsemet AYDIN – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Mehmet Fırat BARAN - Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Dilorom HAMROEVA - Ozbekistan
Assoc. Prof. Dr. Abbas GHAFFARI – Iran
Assoc. Prof. Dr. Yeliz ÇAKIR SAHİLLİ - Türkiye
Assoc. Prof. Ivaylo STAYKOV - Bulgaria
Assoc. Prof. Dr. Dini Yuniarti – Indonesia
Assoc. Prof. Dr. Ümit AYATA – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Okan SARIGÖZ – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Eda BOZKURT – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Ahmet TOPAL – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Abdulkadir Kırbaş – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Mesut Bulut – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Fahriye Emgili – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Sandeep GUPTA – India
Assoc. Prof. Dr. Veysel PARLAK – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Mahmut İSLAMOĞLU – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Nazile Abdullazade – Azerbaijan
Assist. Prof. Dr. Göksel ULAY – Türkiye
Assist. Prof. K. R. PADMA – India
Assist. Prof. Dr. Omid AFGHAN - Afghanistan
Assist. Prof. Dr. Maha Hamdan ALANAZİ - Saudi Arabia

- Assist. Prof. Dr. Dzhakipbek Altaevich ALTAYEV - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Amina Salihi BAYERO – Nigeria
Assist. Prof. Dr. Baurcan BOTAKARAEV - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Ahmad Sharif FAKHEER - Jordania
Assist. Prof. Dr. Gültekin GÜRÇAY – Türkiye
Assist. Prof. Dr. Dody HARTANTO - Indonesia
Assist. Prof. Dr. Mehdi Meskini HEYDALOU – Iran
Assist. Prof. Dr. Bazarhan İMANGALİYEVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Keles Nurmaşılı JAYLIBAY - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Mamatkuli JURAYEV – Ozbekistan
Assist. Prof. Dr. Kalemkas KALIBAEVA – Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Bouaraour KAMEL – Algeria
Assist. Prof. Dr. Alia R. MASALİMOVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Amanbay MOLDİBAEV - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Ayslu B. SARSEKENOVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Bhumika SHARMA - India
Assist. Prof. Dr. Gulşat ŞUGAYEVA – Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. K.A. TLEUBERGENOVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA – Kirgizia
Assist. Prof. Dr. Hoang Anh TUAN - Vietnam
Assist. Prof. Dr. Botagul TURGUNBAEVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Dinarakhan TURSUNALİEVA - Kirgizia
Assist. Prof. Dr. Yang ZİTONG – China
Assist. Prof. Dr. Gulmira ABDİRASULOVA – Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Imran Latif Saifi – South Africa
Assist. Prof. Dr. Zohaib Hassan Sain – Pakistan
Assist. Prof. Dr. Murat GENÇ – Türkiye
Assist. Prof. Dr. Monisa Qadiri – India
Assist. Prof. Dr. Vaiva BALCIUNIENE – Lithuania
Assist. Prof. Dr. Meltem AVAN – Türkiye
Aynurə Əliyeva - Azerbaijan
Sonalı MALHOTRA - India

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Tıp Fakültesi

Sayı : E-98102723-903.07-475454
Konu : Görevlendirme Talebi

REKTÖRLÜK MAKAMINA

İlgi : 27.03.2024 tarihli ve E--903.07-474236 sayılı yazı

Fakültemiz Tıbbi Biyokimya Anabilim Dalı'nda görevli öğretim üyesi Prof. Dr. Hülya ÇİÇEK'in Yükseköğretim Genel Kurulunun 15.06.2023 tarihli, 10 sayılı oturumunda alınan 2023.10.183 sayılı kararı gereğince Doçentlik Başvuru Şartlarında bulunan ve doçent olacak adaylardan istenen "Diğer uluslararası/ ulusal bilimsel toplantının düzenleme komitesinde resmi olarak görevlendirilmiş üniversite akademisyen temsilcisi bulunması zorunludur." maddesi gereğince, Academy Global Conference & Journals tarafından yapılan kongrelerin düzenleme kurullarında yolluksuz ve yevmiyesiz olarak görevlendirilme talebi ile ilgili dilekçesi ekte gönderilmiştir

Adı geçen öğretim üyesinin Academy Global Conference & Journals tarafından yapılan kongrelerin düzenleme kurullarında yolluksuz, yevmiyesiz olarak görevlendirilmesinde Dekanlığımızca bir sakınca bulunmamaktadır.

Onaylarınıza arz ederim

Prof.Dr. Şevki Hakan EREN
Dekan

OLUR

Prof.Dr. Arif ÖZAYDIN
Rektör

Ek:İlgi Dilekçe (1 Adet)

Dağıtım:

Gereği:

Tıbbi Biyokimya Anabilim Dalı Başkanlığı

Bilgi:

Sayın Prof.Dr. Hülya ÇİÇEK

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : *BSFN3RR3CF* Pin Kodu : 27962

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/gaziantep-universitesi-ebys>

Adres : Gaziantep Üniversitesi Kampus Alanı, Tıp Fakültesi Dekanlığı, Şehitkamil - 27310 -

GAZİANTEP

Telefon : 0 (342) 360 60 60 Faks:0 (342) 360 16 17

e-Posta : tipfaksek@gmail.com Web : www.gantep.edu.tr/~tipdekanlik/bilgipaketi

Kep Adresi : gauntipdek@hs01.kep.tr

Bilgi için : Hüseyin Temel

Unvanı : Bilgisayar İşletmeni V.

EGE 12th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
December 26 - 30 2024
Izmir

NO : **UBM- 12K - 2024. 358S- 027**
Konu : Akademik Teşvik Uygunluğu

31/12/2024

İLGİLİ MAKAMA

Ege 12. Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi, 26 – 30 Aralık 2024 tarihlerinde İzmir’de 43 farklı ülkeden akademisyenin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Kongre kapsamında sunulan 1239 bildirinin 571’i Türkiye’den, 668’i ise farklı 43 ülkeden akademisyenler tarafından sunulmuştur. Kongre, 16 Ocak 2020 Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliğine getirilen “Tebliğlerin sunulduğu yurt içinde veya yurt dışındaki etkinliğin uluslararası olarak nitelendirilebilmesi için Türkiye dışında en az beş farklı ülkeden sözlü tebliğ sunan konuşmacının katılım sağlaması ve tebliğlerin yarım fazlasının Türkiye dışından katılımcılar tarafından sunulması esastır.” değişikliğine uygun olarak düzenlenmiştir.

Bilgilerinize arz ederiz

Saygılarımızla

Prof. Dr. Hülya Çiçek

www.akademikongre.org

www.egekongresi.org

egekongresi@gmail.com

EGE 12th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
EGE 12th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
ArtWorld 5th INTERNATIONAL GROUP EXHIBITION
December 26 - 30, 2024
IZMIR

Kongre Bağlantı Linki :

Join Zoom Meeting

<https://us06web.zoom.us/j/88571518350?pwd=f0YazCWBmbAiWrHygjKSjkkbbSvotfd.1>

Meeting ID: 885 7151 8350

Passcode: 202224

EGE 12th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
EGE 12th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
ArtWorld 5th INTERNATIONAL GROUP EXHIBITION
December 26 - 30, 2024
IZMIR

Kongre Bağlantı Linki :

Join Zoom Meeting

<https://us06web.zoom.us/j/88571518350?pwd=f0YazCWBmbAiWrHygjKSjkbbSvotfd.1>

Meeting ID: 885 7151 8350

Passcode: 202224

ÖNEMLİ AÇIKLAMA (Lütfen okuyunuz)

- ZOOM bağlantısı için yukarıda verilen bağlantıyı veya yine yukarıda verilen giriş bilgilerini kullanabilirsiniz.
- Oturum içerisinde en KIDEMLİ olan moderator olarak seçilir. Moderatörün oturum düzenini gözetmesi, akademisyen adaylarını yönlendirmesi beklenmektedir.
- Oturuma bağlanmadan önce Salon numaranızı adınızın önüne aşağıdaki gibi ekleyiniz. Bu sayede kongre açılışında beklemeden oturumlarınıza gönderilebileceksiniz. Ör. 5 Ahmet Ahmetoglu
- Sunum süresi 10 dakikadır. Bu sürenin aşılmasını moderatörler temin edecektir.
- Sunum sonrası 5 dakikayı geçmeyen soru-cevap, tartışma süresi verilmektedir.
- Sunumlar TÜRKÇE veya İNGİLİZCE yapılabilmektedir.
- Kameralar, oturum süresince toplam % 70 oranında açık olmak zorundadır.
- Sunum yapan katılımcının kamerası açık olmak zorundadır.
- Sunum yapmak zorunludur. Herhangi bir nedenle sunum yapmamış olan katılımcıya sertifika verilmesi ve çalışmasının yayınlanması söz konusu olamaz.
- Katılımcı, kendi oturumda, oturum bitene kadar bulunmak zorundadır.
- Katılımcıların kendi oturumları dışındaki oturumlara katılma zorunluluğu yoktur.
- ZOOM platformunun kapasite sınırı nedeniyle, DİNLEYİCİ, sadece kapasite izin verdiği sürece kabul edilebilmektedir.

IMPORTANT, PLEASE READ CAREFULLY

- To be able to make a meeting online, login via <https://zoom.us/join> site, enter ID instead of “Meeting ID or Personal Link Name” and solidify the session.
- The Zoom application is free and no need to create an account.
- The Zoom application can be used without registration.
- The application works on tablets, phones and PCs.
- Speakers must be connected to the session **10 minutes before** the presentation time.
- All congress participants can connect live and listen to all sessions.
- During the session, your camera should be turned on **at least %70** of session period
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.

TECHNICAL INFORMATION

- Make sure your computer has a microphone and is working.
- You should be able to use screen sharing feature in Zoom.
- Attendance certificates will be sent to you as pdf at the end of the congress.
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.
- Before you login to Zoom please indicate your name surname and hall number,

SKS (SAĞLIKTA KALİTE STANDARTLARI) GÜNCEL SETLERİN İNCELENMESİ

Doç. Dr. Mehmet YORULMAZ

Selçuk Üniversitesi, Sağlık Yönetimi Bölümü

mtyorulmaz@hotmail.com - 0000-0001-6670-165X

Arş. Gör. Muhammet Raşit AKSOY

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sağlık Yönetimi Bölümü

rasit.aksoy@izu.edu.tr - 0009-0009-1528-0678

Özet

Türkiye’de Sağlıkta Kalite Standartları çalışmaları 2003 yılı Sağlıkta Dönüşüm Programı ile başlamıştır. Türkiye’de sağlık hizmetlerinde kalite çalışmaları Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Sağlıkta Kalite, Akreditasyon ve Çalışan Hakları Daire Başkanlığı tarafından yürütülmektedir. Bu çalışmada ilgili daire başkanlığı tarafından hazırlanmış ve akredite olmuş beş adet standart setinin şekil olarak karşılaştırılması amaçlanmıştır. Çalışmanın evrenini beş; (SKS- Hastane (Sürüm (6.1)), SKS-Diyaliz, SKS - ADSH (S.4), SKS-112 (S.3) SKS - Tıp Merkezi) standart setinden oluşmaktadır. Sağlıkta Kalite, Akreditasyon ve Çalışan Hakları Daire Başkanlığı web sitesindeki güncel beş setin tamamının beş boyuttan oluştuğu bu boyutların; “kurumsal hizmetler”, “hasta ve çalışan odaklı hizmetler”, “sağlık hizmetleri”, “destek hizmetleri” ve “gösterge yönetimi” boyutları olduğu belirlenmiştir. Haziran 2020’de sürüm 6.1’i yayınlanan SKS Hastane’ de toplam 46 bölüm, 523 standart sayısı ve 1599 değerlendirme ölçütü sayısı bulunmaktadır. Ayrı bir set olarak ilk kez çıkarılan Eylül 2016’da yayınlanan SKS Diyaliz’ de toplam 22 bölüm 196 standart sayısı ve 421 değerlendirme ölçütü sayısı bulunmaktadır. 2023 yılında 4.0 sürümü yayınlanan SKS Ağız ve Diş Sağlık Hizmetleri setinde toplam 28 bölüm, 280 standart sayısı ve 818 değerlendirme ölçütü sayısı bulunmaktadır. Haziran 2018’de versiyon-3 yayınlanan SKS 112 Acil Sağlık Hizmetleri setinde toplam 21 bölüm, 163 standart sayısı ve 359 değerlendirme ölçütü sayısı bulunmaktadır. İlk kez 2023 yılında yayınlanan SKS Tıp Merkezi setinde ise toplam 30 bölüm, 311 standart sayısı ve 948 değerlendirme ölçütü sayısı bulunmaktadır. Değerlendirme sonucuna göre tüm setlerin bölüm, standart ve değerlendirme ölçütü sayılarının farklı olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sağlıkta Kalite Standartları, SKS Hastane, SKS 112, SKS ADSH, SKS Tıp Merkezi, SKS Diyaliz

SKS (Health Quality Standards) Review of Current Sets

Abstract

In Turkey, studies on Quality Standards in Healthcare started with the Health Transformation Program in 2003. Quality studies in healthcare services in Turkey are carried out by the Ministry of Health, General Directorate of Health Services, Department of Quality in Healthcare, Accreditation and Employee Rights. This study aimed to compare the five standard sets prepared and accredited by the relevant department. The population of the study was five (SKS- Hospital (Version (6.1)), SKS-Dialysis, SKS - ADSH (S.4), SKS-112 (S.3) SKS - Medical Center) standard set. It has been determined that all five current sets on the Health Quality, Accreditation and Employee Rights Department website consist of five dimensions,

and these dimensions are; "institutional services", " patient and employee focused services ", "health services", "support services" and "indicator management". SKS Hospital, version 6.1 of which was published in June 2020, has a total of 46 sections, 523 standards and 1599 evaluation criteria. SKS Dialysis, which was first published as a separate set in September 2016, has a total of 22 sections, 196 standards and 421 evaluation criteria. SKS Oral and Dental Health Services set, version 4.0 of which was published in 2023, has a total of 28 sections, 280 standards and 818 evaluation criteria. SKS 112 Emergency Health Services set, version 3 of which was published in June 2018, has a total of 21 sections, 163 standards and 359 evaluation criteria. SKS Medical Center set, which was first published in 2023, has a total of 30 sections, 311 standards and 948 evaluation criteria. According to the evaluation results, it was determined that the section, standard and evaluation criteria numbers of all sets were different.

Keywords: Quality Standards in Health, SKS Hospital, SKS 112, SKS Oral and Dental Health Services, SKS Medical Center, SKS Dialysis

1.Giriş

İnsanların hayatlarının devamı ve kalitesi için sağlık kavramı çok önemlidir. Yaşam için bu kadar önemli olan sağlığın sunumunda gerekli olan sağlık hizmetleri ise yaşam kalitesi ve mutluluk ile bağlantılıdır. Sağlık hizmetlerinin sunumunu üstlenen kurumların başında hastaneler gelmektedir ve hastanelerin işleyiş fonksiyonlarını gerçekleştiren teşhis, tedavi ve bakım gibi süreçler ise kalite çalışmaları ile ilişkilidir (Güden ve ark 2010). Son zamanlarda yaşanan bazı değişikliklerin sonuçları sağlık hizmetlerinde de birtakım değişikliklere neden olmuştur. Teknolojinin ilerlemesi, sağlık hizmetlerinden faydalanan kişilerin hizmetlerden beklenti ve karşılaştırmalarının artması ve pazarda rekabet ortamının mevcudiyeti sağlık kurumlarının sunmuş oldukları hizmetleri daha kaliteli sunmaya ve kaliteyi belgelendirmeye yönelmişlerdir (Şahin 2020).

Kalite standartların var olması sağlık hizmetlerinde hizmet sunucularına kolaylık sağlamaktadır. Standartlar kuruluşlarda yürütülecek olan kalite çalışmaları için bilimsel bir dayanak ve yapı oluşturtacaktır (Ertaş ve Çelik 2018). Kalite standartları kurumlarda sunulan hizmetin kalitesini ölçmede ve değerlendirmede gereklidir. Sağlık hizmeti sunan kuruluşların kurumsal performansını yükseltmek için standartların kullanımı önerilmektedir (Kömürcü ve ark 2014). Türkiye sağlık hizmetlerinde akreditasyon standardı olarak ISQua tarafından akredite edilmiş Sağlıkta Akreditasyon Standartları'nı (SAS) kullanmaktadır. Akreditasyon işlemleri ise bağımsız olarak faaliyet gösteren Türkiye Sağlık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsü (TÜSKA) tarafından yürütülmektedir (Koralay 2021).

Uygulamada olan Sağlıkta Kalite Standartları, Sağlık Bakanlığı tarafından 2003 yılında duyurulan Sağlıkta Dönüşüm Programı bünyesinde oluşturularak hayata geçirilmiş ve devam ettirilmektedir (Uysal ve Yorulmaz 2018). SKS olarak bilinen Sağlıkta Kalite Standartları ihtiyaca ve gerekliliğe göre güncellemeye uygun revizyon yapılabilir bir yapıdadır (Sezdi 2018). Bu standartlar amaç olarak sağlık sisteminin paydaşlarına güvenilir ortam oluşturarak hasta ve çalışan memnuniyetlerinin sağlanmasını hedeflemektedir. Memnuniyetler belirli aralıklarla ölçülerek bakanlığa iletilmekte, hedeflenen memnuniyet yakalanmadığında ise kurumların yöneticileri tarafından gereken önlemlerin alınmasında standartların önemli rol oynadığı görülmektedir (Devebakan ve ark 2024). Bu çalışmada ilgili daire başkanlığı tarafından hazırlanmış ve akredite olmuş beş adet standart setinin (SKS Hastane (Sürüm 6), SKS Diyaliz, SKS ADSH (Sürüm 4), SKS 112 (Sürüm 3) ve SKS Tıp Merkezi) şekil olarak karşılaştırılması amaçlanmıştır.

2.Sağlıkta Kalite Standartları

Sağlık Bakanlığı tarafından 2003 yılından itibaren sağlık sistemlerinin iyileştirilmesi üzerinde bir dizi reformlar yapılmıştır. Hastanelerde sunulacak olan sağlık hizmetlerinin kalitesini artırmak, performansı iyileştirmek, DSÖ tarafından belirlenen hedeflere ulaşmak ve sağlık sistemi için gerekli olan ihtiyaçları gidermek amaçlanmıştır. Bu amaçlar neticesinde ise daha sonra ismi Sağlıkta Kalite Standartları (SKS) olacak Hizmet Kalite Standartları (HKS) rehberini duyurulmuştur (Aksöz ve Korkut 2016). Bu standartların amaçladığı kalite artırmanın ve performansı iyileştirmenin ne kadarının karşılanabildiğinin takibi için belirli aralıklar değerlendirmeler yapılmakta ve kamu, özel ve üniversite bünyesinde sağlık hizmeti sunumu gerçekleştiren tüm kurumlar bu standartlara uygunluk düzeylerine göre puanlandırılmaktadır (Araç ve Koç 2023). 2005 yılında yürütülen çalışmalar sonucu sistematik bir temele dayandırılmak için ortaya konulan 100 kalite standardı 2011 yılına gelindiğinde gerekli revizyonlar ile 621 standarda ulaşmış, Türkiye’de tüm hastaneler için kalite kültürü oluşturulması sağlanmıştır (Kayral 2018).

Tablo 1: Kurumsal Hizmetler Boyutu Karşılaştırması

KURUMSAL HİZMETLER BOYUTU				
SKS Hastane (Sürüm 6)	SKS Diyaliz	SKS ADSH (Sürüm 4)	SKS 112 (Sürüm 3)	SKS Tıp Merkezi
Kurumsal Yapı	Kurumsal Yapı	Kurumsal Yapı	Kurumsal Yapı	Kurumsal Yapı
Kalite Yönetimi	Kalite Yönetimi	Kalite Yönetimi	Kalite Yönetimi	Kalite Yönetimi
Doküman Yönetimi	Doküman Yönetimi	Doküman Yönetimi	Doküman Yönetimi	Doküman Yönetimi
Risk Yönetimi	Risk Yönetimi	Risk Yönetimi	Risk Yönetimi	Risk Yönetimi
Kurumsal Verimlilik		Kurumsal Verimlilik		
İstenmeyen Olay Bildirim Sistemi	İstenmeyen Olay Bildirimi	İstenmeyen Olay Bildirim Sistemi	İstenmeyen Olay Bildirim Sistemi	İstenmeyen Olay Bildirim Sistemi
Afet ve Acil Durum Yönetimi	Acil Durum ve Afet Yönetimi	Afet ve Acil Durum Yönetimi	Afet ve Acil Durum Yönetimi	Afet ve Acil Durum Yönetimi
Kimyasal, Biyolojik, Radyasyon ve Nükleer (KBRN) Tehlikelerin Yönetimi				
Eğitim Yönetimi	Eğitim Yönetimi	Eğitim Yönetimi	Eğitim Yönetimi	Eğitim Yönetimi
Sosyal Sorumluluk	Sosyal Sorumluluk	Sosyal Sorumluluk		
Toplam: 10 Bölüm	Toplam: 8 Bölüm	Toplam: 9 Bölüm	Toplam: 7 Bölüm	Toplam: 7 Bölüm

Kaynak: T.C. Sağlık Bakanlığı 2020; T.C. Sağlık Bakanlığı 2016; T.C. Sağlık Bakanlığı 2023a; T.C. Sağlık Bakanlığı 2018; T.C. Sağlık Bakanlığı 2023b.

Tablo 1 incelendiğinde Kalite Setleri Kurumsal Hizmetler boyutunda “Kurumsal Yapı”, “Kalite Yönetimi”, “Doküman Yönetimi”, “Risk Yönetimi”, “İstenmeyen Olay Bildirim Sistemi” ve “Eğitim Yönetimi” bölümlerinin tüm setlerde olduğu anlaşılmaktadır. “Afet ve Acil Durum Yönetimi” bölümünün SKS Hastane (Sürüm 6), SKS ADSH (Sürüm 4), SKS 112 (Sürüm 3) ve SKS Tıp Merkezi setlerinde olduğu fakat SKS Diyaliz setinde isim olarak “Acil Durum ve Afet Yönetimi” şeklinde olduğu görülmektedir. “Sosyal Sorumluluk” bölümünün SKS Hastane (Sürüm 6), SKS Diyaliz ve SKS ADSH (Sürüm 4) setlerinde olduğu fakat SKS 112 (Sürüm 3) ve SKS Tıp Merkezi setinde bulunmadığı görülmektedir. “Kurumsal Verimlilik” bölümünün ise SKS Hastane (Sürüm 6) ve SKS ADSH (Sürüm 4) setlerinde olduğu fakat diğer setlerde bulunmadığı değerlendirilmiştir. “Kimyasal, Biyolojik, Radyasyon ve Nükleer (KBRN) Tehlikelerin Yönetimi” bölümünün ise sadece SKS Hastane (Sürüm 6) setinde olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 2: Hasta ve Çalışan Odaklı Hizmetler Boyutu Karşılaştırması

HASTA VE ÇALIŞAN ODAKLI HİZMETLER BOYUTU				
SKS Hastane (Sürüm 6)	SKS Diyaliz	SKS ADSH (Sürüm 4)	SKS 112 (Sürüm 3)	SKS Tıp Merkezi
Hasta Deneyimi	Hasta Deneyimi	Hasta Deneyimi	Hasta Deneyimi	Hasta Deneyimi
Hizmete Erişim		Hizmete Erişim	Hizmete Erişim	Hizmete Erişim
Yaşam Sonu Hizmetleri				
Sağlıklı Çalışma Yaşamı	Sağlıklı Çalışma Yaşamı	Sağlıklı Çalışma Yaşamı	Sağlıklı Çalışma Yaşamı	Sağlıklı Çalışma Yaşamı
Toplam: 4 Bölüm	Toplam: 2 Bölüm	Toplam: 3 Bölüm	Toplam: 3 Bölüm	Toplam: 3 Bölüm

Kaynak: T.C. Sağlık Bakanlığı 2020; T.C. Sağlık Bakanlığı 2016; T.C. Sağlık Bakanlığı 2023a; T.C. Sağlık Bakanlığı 2018; T.C. Sağlık Bakanlığı 2023b.

Tablo 2 incelendiğinde Hasta ve Çalışan Odaklı Hizmetler Boyutunda, tüm setlerde “Hasta Deneyimi” ve “Sağlıklı Çalışma Yaşamı” bölümlerinin olduğu anlaşılmaktadır. “Hizmete Erişim” bölümünün SKS Hastane (Sürüm 6), SKS ADSH (Sürüm 4), SKS 112 (Sürüm 3) ve SKS Tıp Merkezi setlerinde olduğu fakat SKS Diyaliz setinde bulunmadığı görülmektedir. SKS Hastane (Sürüm 6) içerisinde ise “Yaşam Sonu Hizmetleri” bölümünün ise diğer bölümlere göre bu set içerisinde tek fark olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 3: Sağlık Hizmetleri Boyutu Karşılaştırması

SAĞLIK HİZMETLERİ				
SKS Hastane (Sürüm 6)	SKS Diyaliz	SKS ADSH (Sürüm 4)	SKS 112 (Sürüm 3)	SKS Tıp Merkezi
Toplam: 24 Bölüm	Toplam: 4 Bölüm	Toplam: 8 Bölüm	Toplam: 3 Bölüm	Toplam: 12 Bölüm

Kaynak: T.C. Sağlık Bakanlığı 2020; T.C. Sağlık Bakanlığı 2016; T.C. Sağlık Bakanlığı 2023a; T.C. Sağlık Bakanlığı 2018; T.C. Sağlık Bakanlığı 2023b.

Tablo 3 incelendiğinde Sağlık Hizmetleri Boyutunda farkların daha fazla olduğu görülmektedir. SKS Hastane (Sürüm 6)’da 24 Bölüm bulunmaktadır. Bu boyut içerisinde en fazla bölüm sayısı bu settedir. Daha sonra 12 bölüm ile SKS Tıp Merkezi bu boyut özelinde en fazla bölüm içeren ikinci set olduğu, SKS ADSH (Sürüm 4)’te ise 8 bölüm içerdiği, SKS Diyaliz setinin 4 ve SKS 112 (Sürüm 3)’te ise 3 bölüm olduğu anlaşılmıştır.

Tablo 4: Destek Hizmetleri Boyutu Karşılaştırması

DESTEK HİZMETLERİ				
SKS Hastane (Sürüm 6)	SKS Diyaliz	SKS ADSH (Sürüm 4)	SKS 112 (Sürüm 3)	SKS Tıp Merkezi
Tesis Yönetimi	Tesis Yönetimi	Tesis Yönetimi	Ambulans Yönetimi	Tesis Yönetimi
Otelcilik Hizmetleri	Otelcilik Hizmetleri	Otelcilik Hizmetleri		Otelcilik Hizmetleri
Bilgi Yönetim Sistemi		Bilgi Yönetim Sistemi	Bilgi Yönetim Sistemi	Bilgi Yönetim Sistemi
Malzeme ve Cihaz Yönetimi	Malzeme ve Cihaz Yönetimi	Malzeme ve Cihaz Yönetimi	Malzeme ve Cihaz Yönetimi	Malzeme ve Cihaz Yönetimi
Tıbbi Kayıt ve Arşiv Hizmetleri	Tıbbi Kayıt ve Arşiv Hizmetleri	Tıbbi Kayıt ve Arşiv Hizmetleri	Tıbbi Kayıt ve Arşiv Hizmetleri	Tıbbi Kayıt ve Arşiv Hizmetleri
Atık Yönetimi	Atık Yönetimi	Atık Yönetimi	Atık Yönetimi	Atık Yönetimi
Dış Kaynak Kullanımı	Dış Kaynak Kullanımı	Dış Kaynak Kullanımı	Dış Kaynak Kullanımı	Dış Kaynak Kullanımı
Toplam: 7 Bölüm	Toplam: 6 Bölüm	Toplam: 7 Bölüm	Toplam: 6 Bölüm	Toplam: 7 Bölüm

Kaynak: T.C. Sağlık Bakanlığı 2020; T.C. Sağlık Bakanlığı 2016; T.C. Sağlık Bakanlığı 2023a; T.C. Sağlık Bakanlığı 2018; T.C. Sağlık Bakanlığı 2023b.

Tablo 4 incelendiğinde Destek Hizmetleri boyutunda “Malzeme ve Cihaz Yönetimi”, “Tıbbi Kayıt ve Arşiv Hizmetleri”, “Atık Yönetimi” ve “Dış Kaynak Kullanımı” bölümlerinin tüm setlerde olduğu anlaşılmaktadır. “Bilgi Yönetim Sistemi” bölümünün SKS Hastane (Sürüm 6), SKS ADSH (Sürüm 4), SKS 112 (Sürüm 3) ve SKS Tıp Merkezi setlerinde olduğu fakat SKS Diyaliz setinde bulunmadığı görülmektedir. “Otelcilik Hizmetleri” bölümünün SKS Hastane (Sürüm 6), SKS Diyaliz, SKS ADSH (Sürüm 4), ve SKS Tıp Merkezi setlerinde olduğu fakat SKS 112 (Sürüm 3) setinde bulunmadığı görülmektedir. “Tesis Yönetimi” bölümünün ise SKS Hastane (Sürüm 6), SKS Diyaliz, SKS ADSH (Sürüm 4), ve SKS Tıp Merkezi setlerinde olduğu fakat SKS 112 (Sürüm 3) setinde bulunmadığı bu sette ise “Ambulans Yönetimi” bölümünün olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 5: Gösterge Yönetimi Boyutu Karşılaştırması

GÖSTERGE YÖNETİMİ				
SKS Hastane (Sürüm 6)	SKS Diyaliz	SKS ADSH (Sürüm 4)	SKS 112 (Sürüm 3)	SKS Tıp Merkezi
Göstergelerin İzlenmesi	Göstergelerin İzlenmesi	Göstergelerin İzlenmesi	Göstergelerin İzlenmesi	Göstergelerin İzlenmesi
Kalite Göstergeleri	Kalite Göstergeleri	Kalite Göstergeleri	Kalite Göstergeleri	Kalite Göstergeleri

Kaynak: T.C. Sağlık Bakanlığı 2020; T.C. Sağlık Bakanlığı 2016; T.C. Sağlık Bakanlığı 2023a; T.C. Sağlık Bakanlığı 2018; T.C. Sağlık Bakanlığı 2023b.

Tablo 5 incelendiğinde tüm setlerde Gösterge Yönetimi boyutu altında iki bölümden oluştuğu anlaşılmaktadır.

Tablo 6: Standart ve Değerlendirme Ölçütü Sayıları Karşılaştırması

Boyutlar	SKS Hastane (Sürüm 6)		SKS Diyaliz		SKS ADSH (Sürüm 4)		SKS 112 (Sürüm 3)		SKS Tıp Merkezi	
	Standart Sayısı	Değerlendirme Ölçütü Sayısı	Standart Sayısı	Değerlendirme Ölçütü Sayısı	Standart Sayısı	Değerlendirme Ölçütü Sayısı	Standart Sayısı	Değerlendirme Ölçütü Sayısı	Standart Sayısı	Değerlendirme Ölçütü Sayısı
Kurumsal Hizmetler	71	196	50	116	64	174	47	113	54	167
Hasta ve Çalışan Odaklı Hizmetler	39	108	25	68	30	89	25	70	24	63
Sağlık Hizmetleri	325	1019	37	94	96	277	25	49	149	460
Destek Hizmetleri	81	264	50	136	83	266	42	119	77	246

Gösterge Yönetimi	7	12	34	7	7	12	24	8	7	12
Toplam	523	1599	196	421	280	818	163	359	311	948

Kaynak: T.C. Sağlık Bakanlığı 2020; T.C. Sağlık Bakanlığı 2016; T.C. Sağlık Bakanlığı 2023a; T.C. Sağlık Bakanlığı 2018; T.C. Sağlık Bakanlığı 2023b.

Tablo 6 incelendiğinde SKS Hastane (Sürüm 6)'da 1599 ölçüt, SKS Diyaliz'de 421, SKS ADSH (Sürüm 4)'de 818, SKS 112 (Sürüm 3)'de 359, SKS Tıp Merkezi'nde ise 948 değerlendirme ölçütü sayısı olduğu görülmektedir.

Sonuç

Standart anlam olarak; herkesçe aynı kabulü gören, değişmeyen, belirgin ölçülere, yasalara, uygun olan anlamlarını içeren formal bir kelimedir. Sağlıkta Kalite Standartları Türkiye'de sağlık hizmetlerinin sunum kalitesinin iyileştirilmesi amacıyla Sağlık Bakanlığı tarafından uzun çalışmalar neticesinde ortaya çıkarılmış değerli bir eser olma niteliği taşımaktadır. Özellikle sağlık yöneticilerin vazgeçilmez rehberi niteliğinde olan bu standartlar, yönetimden, destek hizmetlerine kadar tüm hastane süreçlerini kapsayan önemli bir rehberdir. "Kaliteyi bilen yönetir" anlayışının yaygınlaştırılmasında il sıralarda gelen bir argümandır. Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Sağlıkta Kalite, Akreditasyon ve Çalışan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından hazırlanmış sağlıkta kalite standart setlerinin karşılaştırılmasının yapıldığı bu çalışmada nicel açıdan incelemeler yapılmıştır. Her biri yoğun emek ve profesyonellekle hazırlanan bu kalite setleri hizmet sunumunda oluşabilecek her türlü risk ve tehlikeleri proaktif bir yaklaşımla kaynağında yok etmeyi amaçlamıştır. Özellikle SKS- Hastane Seti yaklaşık iki bine yakın değerlendirme ölçütü ile bir hastanedeki tüm süreçleri kapsamaktadır. Süreçlerin değerlendirilmesi süreçlerin iyileştirilmesi ile doğru orantılı yürüyeceğinden kalite sürekli iyileştirmeyi kuruma hediye eden bir yönetim felsefesi olmuştur. Bu açıdan bu çalışmanın literatüre katkı sağlayacağı sağlıkta kalite çalışmalarının görünürlüğünü artıracığı düşünülmektedir.

Kaynaklar

Aksöz, E., Korkut, O. (2016). Hizmet Kalite Standartları Versiyon 4 Ve Versiyon 5'in Hastanelerde İlaç Güvenliği Açısından Karşılaştırılması. Balıkesir Sağlık Bilimleri Dergisi, 5(2), 69-74. <https://doi.org/10.5505/bsbd.2016.13007>

Araç, S., Koç, E. S. (2023). Sağlık Kurumlarında Kalite Ve Akreditasyon. International Anatolia Academic Online Journal Health Sciences, 9(3), 210-224.

Devebakan, N., Sarıçam, H., Sarı, N., Bağcı, H. (2024). Bir Üniversite Hastanesinde Sağlıkta Kalite Standartları Kapsamında Hasta Deneyimlerinin Değerlendirilmesi. SDÜ Sağlık Yönetimi Dergisi, 6(2), 110-123.

Ertaş, H., Çelik, Ö. (2018). Sağlıkta Kalite Standartları Üzerine Nitel Bir Değerlendirme. Sağlık Yönetimi Dergisi, 2(1), 18-40.

Güden, E., Öksüzkaya, A., & Çetinkara, K. (2010). Kayseri İli Kamu Hastanelerinde Sağlıkta Kalite Standartlarının Değerlendirmesi. Sağlıkta Performans Ve Kalite Dergisi, 2(2), 144-166.

Kayral, İ. H. (2018). Dünya'da ve Türkiye'de Sağlık Hizmetleri Akreditasyonu. Sağlıkta Kalite ve Akreditasyon Dergisi, 1 (1), 27-31.

Koralay, G. (2021). Sağlıkta Akreditasyon Standartlarındaki Güvenli Cerrahi Bölümünün Diğer Bölümler İle İlişkisi Üzerine Bir Analiz. Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Dergisi, 4(3), 1-16. <https://doi.org/10.54537/tusebdergisi.1022258>

Kömürcü, N., Durmaz, A., Bayram, N., Genç Koyucu, R., vd. (2014). Sağlık Hizmetlerinde Kalite Standartları ve Modelleri. Sağlıkta Performans Ve Kalite Dergisi, 7(1), 95-114.

Sezdi, M. (2018). Sağlıkta kalite standartları kapsamında tıbbi cihaz yönetimi revizyon çalışması. Tıp Teknolojileri Kongresi, 8(10), 215-218.

shgmkalitedb.saglik.gov.tr 2024. Erişim Adresi: <https://kalite.saglik.gov.tr/TR-52460/guncel-standartlar.html> Erişim Tarihi: 30.12.2024

Şahin, D. (2020). JCI Akreditasyonu ile Türkiye' de Sağlık Hizmetlerinin Kalite ve Akreditasyonu İlgili Kuruluşların Çalışmalarına İlişkin Araştırma. Sağlıkta Kalite Ve Akreditasyon Dergisi, 3(1), 16-26.

T.C. Sağlık Bakanlığı 2023a, (2023). SHGM Sağlıkta Kalite Akreditasyon ve Çalışan Hakları Dairesi Başkanlığı. Sağlıkta Kalite Standartları Ağız ve Diş Sağlığı Hizmetleri Sürüm 4.0. Ankara: Neyir Matbaa. Erişim Adresi: <https://kalite.saglik.gov.tr/TR-52460/guncel-standartlar.html> Erişim Tarihi: 30.12.2024

T.C. Sağlık Bakanlığı 2023b, (2023). SHGM Sağlıkta Kalite Akreditasyon ve Çalışan Hakları Dairesi Başkanlığı. Sağlıkta Kalite Standartları Tıp Merkezi. Ankara: Kuban Matbaa. Erişim Adresi: <https://kalite.saglik.gov.tr/TR-52460/guncel-standartlar.html> Erişim Tarihi: 30.12.2024

T.C. Sağlık Bakanlığı, (2016). SHGM Sağlıkta Kalite Akreditasyon ve Çalışan Hakları Dairesi Başkanlığı. Sağlıkta Kalite Standartları Diyaliz. Ankara: Anıl Matbaa. Erişim Adresi: <https://kalite.saglik.gov.tr/TR-52460/guncel-standartlar.html> Erişim Tarihi: 30.12.2024

T.C. Sağlık Bakanlığı, (2018). SHGM Sağlıkta Kalite Akreditasyon ve Çalışan Hakları Dairesi Başkanlığı. Sağlıkta Kalite Standartları 112 Acil Sağlık Hizmetleri Versiyon-3. Ankara: Artı 6 Medya. Erişim Adresi: <https://kalite.saglik.gov.tr/TR-52460/guncel-standartlar.html>
Erişim Tarihi: 30.12.2024

T.C. Sağlık Bakanlığı, (2020). SHGM Sağlıkta Kalite Akreditasyon ve Çalışan Hakları Dairesi Başkanlığı. Sağlıkta Kalite Standartları Hastane 6.1. Ankara: Tam Pozitif Matbaa. Erişim Adresi: <https://kalite.saglik.gov.tr/TR-52460/guncel-standartlar.html> Erişim Tarihi: 30.12.2024

Uysal, B., & Yorulmaz, M. (2018). Sağlıkta Kalite Standartları Ve Bilişsel Mahremiyet. Selçuk Üniversitesi Sosyal Ve Teknik Araştırmalar Dergisi(16), 24-33.